

การจัดกิจกรรมอิสระในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร

นางวนิดา จันทรวงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-846-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019337 117878746

AN ORGANIZATION OF INDEPENDENT ACTIVITIES IN LOWER
SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 (REVISED EDITION B.E.2533)
OF SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Wanida Chunwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-846-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดกิจกรรมอิสระในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร

โดย

นางวนิดา จันทรวงศ์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต.

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี แรยยอด)

ศูนย์วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วนิดา จันทรวงค์ : การจัดกิจกรรมอิสระในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (AN ORGANIZATION OF INDEPENDENT ACTIVITIES IN LOWER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E.2521 (REVISED EDITION B.E. 2533) OF SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 212 หน้า ISBN 974-582-846-7

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการจัดและปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระ และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

การเตรียมความพร้อมในการจัด โรงเรียนกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การจัดโดยยึดความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่ และแจ้งให้บุคลากรทราบในที่ประชุมครู แต่งตั้งผู้รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร ใช้เงินบำรุงการศึกษา จัดนักเรียนโดยสำรวจความต้องการ ความสนใจของนักเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรมรับผิดชอบการนิเทศติดตามผล

การดำเนินการจัด โรงเรียนกำหนดกิจกรรมให้นักเรียน เลือกปฏิบัติตามความสนใจ โดยวางแผนกิจกรรมตลอดเทอมลงในแบบบันทึกที่โรงเรียนทำขึ้น จัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแนวนอนที่ระดับชั้นครูที่ปรึกษาทำหน้าที่ควบคุมดูแลนักเรียนให้ทำกิจกรรมตามต้องการตามเวลาที่กำหนด นักเรียนรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมลงในแบบบันทึกที่โรงเรียนทำขึ้น นิเทศติดตามผลโดยตรวจสอบจากเอกสารและสมุดบันทึกกิจกรรม

การประเมินผลการจัด ใช้วิธีสอบถามหัวหน้าหมวดกิจกรรม และครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระ ปัญหาการจัด โรงเรียนไม่มีแนวดำเนินการเกี่ยวกับการจัด บุคลากรมีคาบสอนมาก ไม่ให้ความร่วมมือ นักเรียนขาดความศรัทธาเริ่มสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ นักเรียนไม่บันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรม บุคลากรไม่นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C441844 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: INDEPENDENT ACTIVITIES/SECONDARY SCHOOLS/BANGKOK

WANIDA CHUNWONG : AN ORGANIZATION OF INDEPENDENT ACTIVITIES IN LOWER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E.2521 (REVISED EDITION B.E. 2533) OF SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. JAITHIP CHUARATANAPHONG, Ph.D, 212 PP. ISBN 974-582-846-7

The purpose of this research was to explore the state and problems in organizing independent activities in lower secondary school curriculum B.E. 2521 (revised edition B.E. 2533) of schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis. Questionnaires were distributed to the school administrators, the heads of student activity section, the advisors of independent activities and the students in lower secondary school. Data was analyzed by using percentage. The results were as follows :

In the preparation stage, schools laid down the policies and objectives of the independent activities by considering the school readiness in terms of personnel, budget and location ; and principals would raise this matter in the teachers' meetings. Schools would appoint responsible person in written form, Educational fees would be used. In addition, students would be grouped according to their needs and interests. Head of student activity section would be assigned to be responsible for supervision and monitoring.

For the operational stage, schools set up activities for students to choose according to their interests. All the activities for the semester would be recorded in the school-designed form. Students in each level would be grouped to participate in the activities. The advisors would make sure that students participate in the activities within the time allotted. Students reported the results of the activity implementation on the school records. The supervision was done by examining the documents and activity records.

Regarding the evaluation stage, heads of student activity sections and the advisors of independent activities were asked to give their opinions.

Problems were identified as follows : schools had no operational guidelines in the activity organization. Some teachers were overloaded with teaching assignment while some did not render co-operation. Students lacked creativity and responsibility, and did not record the results of the activity implementation. Moreover, teachers did not apply the results of the evaluation to improve the other relevant activities.

ภาควิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ ที่รับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้เสียสละ เวลาอันมีค่าของท่านในการตรวจสอบงาน ตลอดจนให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตาเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุก ๆ ท่าน ในภาควิชาบริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด ที่ให้ความกรุณา กำลังใจ และความช่วยเหลือที่มีคุณค่ายิ่งสำหรับผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณชลิตา บุญสวัสดิ์ ที่ช่วยดำเนินการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ คุณปราณี กิจประชา ที่อำนวยความสะดวกในการพิมพ์ และบัณฑิตวิทยาลัย ที่มอบทุนสนับสนุน การวิจัยให้จำนวนหนึ่ง เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ ผู้ให้กำเนิดชีวิต คุณวิทย์ สุชาติานนท์ ที่ให้กำลังใจ คุณสมยศ จันทร์วงศ์ เด็กชายต๋นยและเด็กชายพงศธร จันทร์วงศ์ ผู้เป็นขวัญและกำลังใจของผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อนที่ ช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในภายภาคหน้า ประโยชน์อันพึงมีนั้น ขอมอบแต่ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ล่วงลับไปแล้ว

วนิดา จันทร์วงศ์

14 เมษายน 2536

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับในการวิจัย.....	7
การนำเสนอผลการวิจัย.....	7
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายของกิจกรรม.....	9
ความสำคัญของกิจกรรม.....	10
กิจกรรมในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น.....	13
กิจกรรมอิสระของผู้เรียน.....	16
บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมอิสระ.....	16
การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมอิสระ.....	19
การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การเตรียมบุคลากร.....	22
	การจัดงบประมาณ.....	22
	การจัดสถานที่วัสดุอุปกรณ์.....	23
	การจัดนักเรียน.....	24
	การดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระ.....	24
	การวางแผนกิจกรรม.....	24
	การดำเนินกิจกรรม.....	25
	การรายงานผลการประเมินตนเองของนักเรียน.....	26
	การนิเทศติดตามผล.....	27
	การประเมินผลการจัดกิจกรรมอิสระ.....	28
	ผลวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	33
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	38
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
	ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมอิสระในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร	51
	ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระในหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	106
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	135
	สรุปผลการวิจัย.....	135
	อภิปรายผล.....	141
	ข้อเสนอแนะ.....	146
	รายการอ้างอิง.....	148
	ภาคผนวก.....	152
	ประวัติผู้เขียน.....	212

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน.....	37
2	สภาพภาพของผู้บริหาร.....	41
3	สภาพภาพของหัวหน้าหมวดกิจกรรม.....	43
4	สภาพภาพของครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระ.....	46
5	การปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระ.....	48
6	สภาพภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	50
7	การเตรียมความพร้อมด้านากำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์.....	53
8	การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร.....	60
9	การจัดงบประมาณ.....	64
10	การเตรียมสถานที่และปัจจัยสนับสนุน.....	66
11	การจัดนักเรียน.....	70
12	การประสานงานกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน.....	72
13	การเตรียมการประเมินผลการจัดกิจกรรมอิสระ.....	74
14	การเตรียมการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมอิสระ.....	76
15	การวางแผนกิจกรรม.....	79
16	การดำเนินกิจกรรม.....	85
17	การรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมอิสระของนักเรียน.....	90
18	การใช้สถานที่และปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ.....	93
19	การแสดงผลงานนักเรียน.....	96
20	การนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมอิสระ.....	98
21	การประเมินผลการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมอิสระ.....	101
22	การประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระ.....	103
23	ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมอิสระ.....	107
24	ปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระ.....	117
25	ปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรมอิสระ.....	129